



دعوی ورود ثالث

در رویه دادگاهها

مهدی زینالی

وکیل پایه یک دادگستری



فهرست کلی

۹	مقدمه
۱۳	معرفی و نمونه دادخواست دعوی ورود ثالث
۱۵	معرفی دعوی ورود ثالث
۱۶	مبحث اول: شرایط دعوی ورود ثالث
۱۸	مبحث دوم: اقسام دعوی ورود ثالث
۱۹	مبحث سوم: اهم مسائل دعوی ورود ثالث
۲۵	دعوی ورود ثالث در آرای دیوان عالی کشور
۲۷	مبحث اول: آرای اصراری دیوان عالی کشور
۳۷	مبحث دوم: آرای شعب دیوان عالی کشور
۴۱	دعوی ورود ثالث در آرای دادگاهها
۴۳	مبحث اول: آرای دادگاههای بدوی و تجدیدنظر
۹۲	مبحث دوم: آرای دادگاههای انتظامی قضات
۹۹	دعوی ورود ثالث در نشستهای قضائی
۱۳۷	دعوی ورود ثالث در نظریه های مشورتی
۱۴۵	قوانین و مقررات مربوط به جلب ثالث
۱۴۷	از قانون آیین دادرسی مدنی
۱۵۱	قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری
۱۵۵	از قانون اجرای احکام مدنی
۱۵۶	قانون تجارت
۱۵۷	منابع و مأخذ

فهرست جزئی

مقدمه.....	۹
معرفی و نمونه دادخواست دعوی ورود ثالث.....	۱۳
معرفی دعوی ورود ثالث	۱۵
مبحث اول: شرایط دعوی ورود ثالث	۱۶
۱. دعوی اصلی مطرح و در جریان رسیدگی	۱۶
۲. وجود حقی مستقل یا ذی‌نفع بودن در محق شدن یکی از طرفین	۱۶
۳. وجود ارتباط کامل بین دو دعوا	۱۷
مبحث دوم: اقسام دعوی ورود ثالث	۱۸
۱. دعوی ورود ثالث اصلی	۱۸
۲. دعوی وارد ثالث تبعی	۱۸
مبحث سوم: اهم مسائل دعوی ورود ثالث	۱۹
۱. نحوه طرح دعوی ورود ثالث	۱۹
۲. خواهان دعوی ورود ثالث	۱۹
۳- خواننده دعوی ورود ثالث	۱۹
۴. خواسته دعوی جلب ثالث	۲۰
۵. اثر استرداد دادخواست اصلی به ورود ثالث	۲۰
۶. مهلت ورود ثالث	۲۱
۷. رسیدگی به دعوی وارد ثالث	۲۱
۸. اثر ابطال دادخواست با رد دعوی ورود ثالث	۲۱
نمونه دادخواست ورود ثالث	۲۳
نمونه دادخواست ابطال معامله	۲۴
دعوی ورود ثالث در آرای دیوان عالی کشور.....	۲۵
مبحث اول: آرای اصراری دیوان عالی کشور	۲۷

۱. عدم امکان طرح تجدیدنظر قرار رد دعوای ورود ثالث در دیوان به علت قابل تجدیدنظر نبودن دعوای اصلی در دیوان عالی ۲۷
۲. ورود ثالث و تقاضای صدور حکم بر بطلان دعوای اصلی ۲۹
- مبحث دوم: آرای شعب دیوان عالی کشور ۳۷
۱. دعوای ورود ثالث، تابع دعوای اصلی است و با رد دعوای اصلی چون دعوای وارد ثالث موضوعاً منتفی می‌گردد، لذا قرار رد دعوای وارد ثالث صادر می‌شود. ۳۷
- دعوای ورود ثالث در آرای دادگاهها ۴۱
- مبحث اول: آرای دادگاههای بدوی و تجدیدنظر ۴۳
۱. ورود ثالث پس از اعلام ختم دادرسی ۴۳
۲. رسیدگی به دعوای وارد ثالث به‌عنوان یک دعوای مستقل ۴۴
۳. دعوای ورود ثالث به استناد سندی که با اقرارنامه رسمی فاقد اعتبار شده ۴۶
۴. استرداد دعوای وارد ثالث از طرف خواهان ۴۷
۵. لزوم طرح دعوای ورود ثالث علیه کلیه اصحاب دعوا ۴۸
۶. واصل شده دعوای ورود ثالث بعد از ختم دادرسی ۴۹
۷. دعوای وارد ثالث به علت صدور قرار رد دعوای اصلی ۵۱
۸. صدور رأی در مورد دعوای اصلی مانع قانونی برای رسیدگی به دعوای وارد ثالث نیست ۵۲
۹. قابلیت طرح دعوای ورود ثالث تا قبل از ختم دادرسی ۵۳
۱۰. حکم به بطلان دعوای وارد ثالث به جهت عدم اثبات خواسته ۵۴
۱۱. خواهان دعوای ورود شخص ثالث باید دعوای خود را به طرفیت طرفین دعوای اصلی اقامه کند. ۵۶
۱۲. هر تصمیم مؤخر دادگاه در راستای مطالبات وارد ثالث می‌تواند در حق طرفین دعوای اصلی مؤثر باشد. ۵۷
۱۳. دعوای ورود ثالث در دعوای اعتراض ثالث ۵۸
۱۴. پرداخت به‌عنوان اماره ایفاء تعهد ۶۳
۱۵. شرایط رد دعوای ابطال علامت تجاری ۶۶

۱۶. عدم امکان افزودن نام اشخاص به دادخواست پس از ثبت دادخواست ۷۰
۱۷. مستأجر تا پیش از صدور حکم قطعی می‌تواند از ارفاق قانونی مقرر در قسمت
 اخیر بند ۹ ماده ۱۴ قانون روابط موجر و مستأجر استفاده نماید. ۷۴
۱۸. تخلیه به علت تغییر شغل ۷۹
۱۹. عدم استماع طرح دعوی تقابل و ورود شخص ثالث طی یک دادخواست ۸۰
۲۰. الزام دادگاه در رسیدگی به دعوی بطلان **ورود ثالث** ۸۳
۲۱. **وارد ثالث** با خواسته الزام به تنظیم سند رسمی ۸۴
۲۲. **ورود ثالث** برای الزام به تنظیم سند رسمی ۸۶
۲۳. دعوی **وارد ثالث** دایر بر الزام خواندگان به تنظیم سند رسمی ۸۸
۲۴. ارتباط دعوی **ورود ثالث** با دعوی اصلی ۸۹
- مبحث دوم: آرای دادگاه‌های انتظامی قضات ۹۲
۱. تشخیص اعتراض ثالث به عنوان **ورود ثالث** ۹۲
۲. ادعای ثالث مبنی بر خرید املاک توقیف شده در اداره ثبت ۹۵
۳. رسیدگی توأمان دعوی ثالث با دعوی اصلی ۹۷
- دعوی ورود ثالث در نشست‌های قضائی** ۹۹
۱. اعتراض ثالث نسبت به قرار دستور موقت ۱۰۱
۲. حق اعتراض **وارد ثالث** به رأیی که دادخواست **ورود ثالث** در آن رد شده ۱۰۲
۳. دادگاه صالح برای پذیرش تقاضای **ورود ثالث** در دعوا ۱۰۴
۴. دایره شمول قید (تجویز قانونی) در مواد ۳۹۱ آیین دادرسی مدنی و ۲۶۲ قانون
 آیین دادرسی کیفری ۱۰۵
۵. الزام خوانده به اختیار وکیل در دفاع از دعوا ۱۰۹
۶. ایراد طرفین دعوا نسبت به **ورود ثالث** ۱۱۱
۷. **جلب ثالث** تا پایان جلسه اول دادرسی با حضور وی ۱۱۳
۸. درخواست تأمین خواسته پرونده در مرجع تجدیدنظر ۱۱۵
۹. تکلیف دادگاه در دعوی **ورود ثالث** در موقعی که خواهان اصلی دعوی خویش را
 مسترد نماید ۱۱۸

۱۰. حق مستقل ثالث در موضوع دادرسی اصحاب دعوی اصلی ۱۲۰
۱۱. اعتراض ثالث به حکم قطعی ۱۲۱
۱۲. قابلیت استماع دعوی ورود ثالث در صورتی که دعوی اصلی منتهی به صدور قرار ابطال دادخواست یا رد دعوا یا سقوط دعوا شود. ۱۲۳
۱۳. اجازه ارائه دادخواست تقابل از سوی خوانده در مرحله تجدیدنظر ۱۲۵
۱۴. ثبت ملک بدون رعایت سهام سایر ورثه ۱۲۷
۱۵. قابلیت طرح دعوی ورود ثالث در پرونده امور حسبی ۱۲۸
۱۶. اعتراض شخص ثالث در زمان توقف دادرسی در مرحله تجدیدنظر ۱۳۰
۱۷. تکلیف دادگاه در دعوی ورود ثالث در موقعی که خواهان اصلی دعوی خویش را مسترد نماید. ۱۳۱
۱۸. حق اعتراض وارد ثالث به رأیی که دادخواست ورود او رد شده است. ۱۳۴
- دعوی ورود ثالث در نظریه های مشورتی. ۱۳۷**
۱. ورود ثالث در دعوی پس از قض حکم در دیوان کشور ۱۳۹
۲. تردید نسبت به سندی که منتسب به شخص خارج از دعوا است. ۱۳۹
۳. اثر دادخواست ناقص صاحبان سهام به عنوان ثالث در دعوی ورشکستگی شرکت سهامی ۱۴۰
۴. اثر استرداد دعوی اصلی بر ورود ثالث ۱۴۱
۵. ورود ثالث طریق ورود منتقل علیه ملک موضوع دعوی به دعوا ۱۴۱
۶. امکان ورود ثالث علی رغم رد دعوی اصلی ۱۴۲
۷. مرجع صالح به اعسار از هزینه دادرسی ورود ثالث ۱۴۲
- قوانین و مقررات مربوط به جلب ثالث. ۱۴۵**
- از قانون آیین دادرسی مدنی ۱۴۷
- قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری ۱۵۱
- از قانون اجرای احکام مدنی ۱۵۵
- قانون تجارت ۱۵۶
- منابع و مأخذ. ۱۵۷**

مقدمه

معمولاً رویه عملی دادگاه‌ها در استنباط از قوانین و مقررات در جهت انطباق با مصادیق واقعی تا حدودی با آنچه در کلاس‌های تئوریک دانشگاه‌ها به دانشجویان حقوق آموزش داده می‌شود متفاوت است البته روند آموزشی و طریق ارائه مطالب در کلاس‌های درسی هم به شکلی است که برای طی مراحل تحصیلی صرف مطالعه و پاسخ به سؤالات به صورت تئوری و بدون تطبیق با مصادیق عملی کفایت می‌کند. به این ترتیب معمولاً چون امکان انجام کار عملی حین تحصیل در دانشگاه برای دانشجویان این رشته وجود ندارد فارغ‌التحصیلان وقتی مشغول به کار می‌شوند با کمبود آگاهی و اطلاعات از رویه قضائی و شیوه استدلال و استنباط عملی دادگاه‌ها مواجه هستند؛ لیکن اهمیت آگاهی از رویه قضائی با اشتغال به کار و فعالیت بر هیچ فارغ‌التحصیل حقوقی پوشیده نیست. بی تردید تنها منبع آموزش عملی وکالت، قضاوت و به‌طور کلی رشته حقوق، قبل از حضور عملی در دادگاه‌ها و جلسات رسیدگی، رویه‌های قضائی می‌باشد؛ به عبارت دیگر، مطالعه تصمیمات، پرسش و پاسخ‌ها و اختلاف‌نظرهای کسانی که هر روز به صورت عملی در حال انطباق قوانین با مصادیق واقعی هستند می‌تواند اطلاعات کاربردی و عملی را در اختیار خوانندگان قرار دهد.

اگرچه فارغ‌التحصیلان حقوق بیش از سایرین به مطالعه رویه قضائی نیازمند هستند؛ اما هیچ قشری از جامعه بزرگ رشته حقوق قضائی بی‌نیاز از مطالعه و تحقیق و تفحص در این حوزه علمی نمی‌باشد؛ زیرا رویه قضائی در واقع محرک رشته حقوق است که دائم در حال تغییر و تحول می‌باشد و غفلت از این حوزه موجب عقب‌ماندگی از علم واقعی

حقوق و جامعه حقوقدانان خواهد شد. از این رو ناشران تخصصی این حوزه، هرکدام به طریقی نسبت به جمع‌آوری و انسجام‌بخشی به مطالب و موضوعات راجع به رویه قضائی اقدام می‌کنند که انتشارات چراغ دانش نیز در همین راستا و برای انجام بخشی از وظایف فرهنگی خود در نظر دارد نسبت به تدوین و جمع‌بندی مطالب رویه قضائی به صورت منظم و منحصربه‌فرد با ویژگی‌های مخصوص برای هر دعوا طی یک کتاب جداگانه به صورت کاربردی و با دسترسی آسان به مطالب هر دعوا اقدام نماید لذا در راستای تأمین این هدف، مجموعه‌ای از کتاب‌ها تحت عنوان کلی «دعوای... در رویه دادگاه‌ها» که شامل موارد زیر است تدوین و تألیف خواهد شد:

۱. آراء وحدت رویه؛

۲. آرای اصراری؛

۳. آراء شعب دیوان عالی کشور

۴. آراء دادگاه‌های بدوی و تجدیدنظر؛

۵. نشست‌های قضائی؛

۶. نظریه‌های مشورتی؛

۷. قوانین و مقررات مرتبط با موضوع؛

۸. نمونه دادخواست و معرفی دعوا.

در این مجموعه سعی شده است رویه قضائی کشور در خصوص هر دعوا به صورت منسجم و منظم گردآوری شود تا وکلا، حقوقدانان و قضات محترم در مراجعه به رویه قضائی در کمترین زمان به بهترین وجه مطالب مطلوب خود را یافته و استفاده نمایند. با توجه به تعدد بسیار آراء دادگاه‌ها (دادگاه بدوی و تجدیدنظر) در برخی موارد حداکثر سعی بر آن

بوده از موارد متفاوت آراء صادره در موضوع نمونه در قسمت رأی آورده شود و همچنین در سایر موارد؛ مثل آراء وحدت رویه، آراء دیوان عالی کشور، موارد مرتبط به موضوع ذکر شده است تا با توجه به اهمیت این آراء مورد استفاده خوانندگان و مراجعه کنندگان عزیز قرار گیرد. مختصر ویژگی های کتاب:

۱. تدوین و گردآوری منظم و منسجم تمام مطالب مربوط به دعوا؛
 ۲. تقسیم بندی موضوعی برای هر کدام از مطالب؛
 ۳. ارائه معرفی دعوا و نمونه دادخواست در اول مجموعه؛
 ۴. ذکر عنوان برای هر مطلب به صورت خلاصه در فهرست؛
 ۵. دسترسی سهل و آسان به مطلب دلخواه در کمترین زمان.
- «گروه پژوهشی» انتشارات مفتخر خواهد شد از تجربیات، آراء و سایر مطالب حقوقی موجود نزد اساتید، وکلا، حقوقدانان و سایر همکاران در راستای مفیدتر شدن مجموعه در چاپ های بعدی استفاده نماید. لذا موجب خرسندی خواهد بود که خوانندگان عزیز از هر صنف ضمن ارسال انتقادات و پیشنهادات خود در مورد هر کدام از موضوعات به صورت (کتبی یا از طریق ایمیل یا تلفنی) ما را در پربار کردن مجموعه حاضر یاری فرمایند.

مدیر مسئول انتشارات

یک هزار و سیصد و نود و شش

فصل اول

معرفی و نمونه دادخواست دعوی ورود ثالث

معرفه دعوی ورود ثالث

ورود ثالث عنوان دعوی است که طی آن فردی غیر از طرفین اصلی وارد دعوی می‌شود که در دادگاه در حال رسیدگی می‌باشد. **ورود ثالث** و شرایط آن در مواد ۱۳۰ تا ۱۴۳ قانون آیین دادرسی مورد توجه قانون‌گذار قرار گرفته و مطابق ماده ۱۳۰ قانون یاد شده: «هرگاه شخص ثالثی در موضوع دادرسی اصحاب دعوی اصلی برای خود مستقلاً حقی قائل باشد و یا خود را در محق شدن یکی از طرفین ذی‌نفع بداند، می‌توان تا وقتی که ختم دادرسی اعلام نشده است وارد دعوا گردد.»

ناگفته پیداست که در دعوی **ورود ثالث** فردی به اختیار در دادرسی بین اشخاص دیگر وارد می‌شود تا به حاکم شدن فردی که صدور حکم علیه وی حقوق احتمالی او را تضییع می‌کند کمک نماید یا اگر در موضوع دعوا مدعی حق مستقلی برای خود است. محکومیت یکی از طرفین را نسبت به خواسته خود از دادگاه مطالبه کند. در هر حال دعوی **ورود ثالث** با این انگیزه مطرح می‌شود که خواهان **وارد ثالث** از صدور حکمی که به نحوی به حقوق او خلل وارد می‌کند جلوگیری نماید. اگرچه به طور کلی در صورتی که فردی از صدور رأی در محکمه متضرر شود می‌تواند از طریق اعتراض ثالث به دفاع از حق و حقوق خود بپردازد که در داوری شرکت نداشته باز است؛ اما افراد جامعه بیشتر سعی می‌کنند که از صدور چنین آرائی جلوگیری نمایند تا اینکه بعد از صدور رأی نسبت به اعتراض به آن اقدام کنند.

مبحث اول: شرایط دعوی ورود ثالث

برای ورود ثالث محسوب شدن یک دعوا مطابق ماده ۱۳۰ قانون آیین دادرسی مدنی، شرایطی وجود دارد که در صورت وجود این شرایط دعوا وارد ثالث محسوب خواهد شد و امتیازی که نسبت به یک دعوی مستقل پیدا می‌کند رسیدگی هم‌زمان با دعوی اصلی است که به حفظ حقوق وارد ثالث کمک خواهد کرد و با دعوی اصلی یک‌جا رسیدگی خواهد شد.

۱. دعوی اصلی مطرح و در جریان رسیدگی

یکی از شرایط دعوی ورود ثالث وجود دعوی است که قبلاً مطرح شده و در جریان رسیدگی می‌باشد مفهوم ماده ۱۳۰ قانون آیین دادرسی مدنی حاکی از آن است که باید دعوی اصلی وجود داشته باشد و عبارت: «... تا وقتی که ختم دادرسی اعلام نشده است، ...» مبین آن است که باید دعوا هنوز در جریان رسیدگی یعنی، مرحله بدوی یا تجدیدنظر باشد تا دعوی مطروحه با سایر شرایط دعوی ورود ثالث محسوب شود.

۲. وجود حقی مستقل یا ذی‌نفع بودن در محق شدن یکی از

طرفین

برای اینکه فردی بتواند به‌عنوان وارد ثالث به دعوی وارد شود مطابق صراحت ماده ۱۳۰ بایستی ارتباطی به موضوع دعوا و طرفین دعوا داشته باشد آن هم نه هر ارتباطی، بلکه یا باید حق مستقلی را برای خود در موضوع دعوی مطروحه قائل باشد یا در محق شدن یکی از طرفین خود